

Jacob van Heemskerckstraat 19, Dordrecht

Andreaskerk

Algemeen

De Nederlands Hervormde Andreaskerk is in 1963 gebouwd naar ontwerp van architect Jo Kruger. De kerk heeft een stoere vormtaal met een strakke, opgaande lijn en een toren. Een hoge trap, die leidt naar de kerkzaal op de verdieping, is de aandachtstrekker van de Andreaskerk. Daarmee is het een voorbeeld van een verdiepingskerk, een nieuwe naoorlogse typologie waarbij de kerkzaal zich boven de vergader- en ontmoetingsruimten bevindt. Binnenin is de zwevende preekstoel een opvallend element.

De Andreaskerk is een gemeentelijk monument en wordt gebruikt door een Hervormde wijkgemeente, onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland.

Gebouw en omgeving

De Andreaskerk bestaat uit een rechthoekig volume met opgaande daklijn en een hoge toren. De kerk heeft een centrale positie in het hart van de naoorlogse wijk Wielwijk. De toren is een belangrijk markeringspunt in de wijk. De kerk grenst aan het voorzieningencentrum van de wijk. Het gebouw heeft een vrije ligging, grenzend aan een groen- en waterpartij.

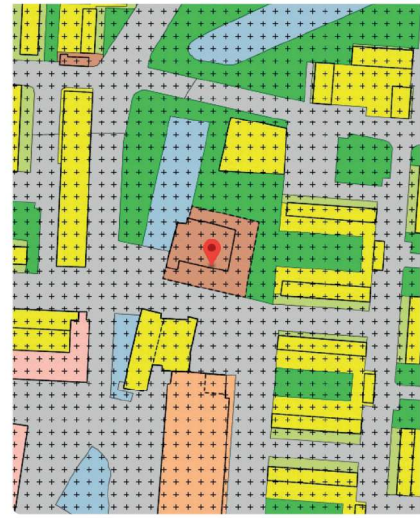
'Een hoge trap, die leidt naar de kerkzaal op de verdieping, is de aandachtstrekker van de Andreaskerk.'

Interieur

De kerkzaal van de Andreaskerk is sober, maar zorgvuldig vormgeven. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de detaillering van de kolommen en het ingemetselde Christusmonogram boven de preekstoel. De stoelen zijn in de breedterichting opgesteld. Centraal in de ruimte staat de zwevende preekstoel.

Naam	Andreaskerk
Adres	Jacob van Heemskerckstraat 19
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(PKN) Protestantse Kerk in Nederland
Oorspronkelijke denominatie	Nederlandse Hervormde Kerk
Bouwjaar	1963
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	J. Kruger
Monumentenstatus	Gemeentelijk Monument

Nolensweg 8, Dordrecht

Verrezen Christuskerk

Algemeen

De Rooms-Katholieke Verrezen Christuskerk is in 1965 gebouwd naar ontwerp van H.N.M. Nefkens. De kerk is gesticht en geleid door de paters karmelieten, die in een klooster naast de kerk woonden. De uitbundige toren met kleurige decoratie is dé blikvanger van de Verrezen Christuskerk. Ook het hoge tentdak van de kerkzaal valt op. Architect Nefkens heeft tientallen katholieke kerken ontworpen en is een belangrijke vernieuwer geweest binnen de katholieke naoorlogse kerkenbouw.

Ook deze kerk van Nefkens is een voorbeeld van vernieuwende en experimentele katholieke kerkbouw. Het Tweede Vaticaans Concilie is een belangrijk omslagpunt in de Rooms-Katholieke Kerk en in de kerkarchitectuur. Zo komt er onder andere meer aandacht voor gemeenschapsvorming. De kerkzaal als een tentdak is daarvan een letterlijke vertaling.

In 2012 is het naastgelegen klooster, het laatste in Dordrecht, opgeheven. Het klooster is door de Karmelorde verkocht aan het Bisdom Rotterdam die het in 2015 als klooster weer ter beschikking heeft gesteld aan de Zusters van Maria Stella Matutina (Maria Morgenster). De kerk is nog steeds in gebruik als Rooms-Katholieke kerk. Het gebouw heeft geen monumentstatus.

'De uitbundige toren, met kleurige decoratie, is dé blikvanger van de Verrezen Christuskerk.'

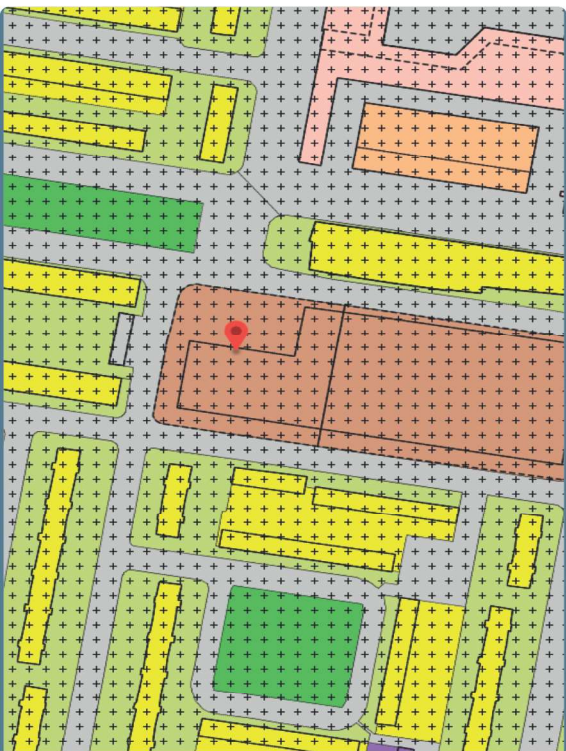
Gebouw en omgeving

De Verrezen Christuskerk bestaat uit een kerkzaal onder een hoog tentdak, met daaromheen lagere nevenruimten. De kerk vormt een ensemble met het voormalige klooster en het grote kerkplein met vrijstaande toren. De kerk heeft een zeer belangrijke stedenbouwkundige rol in Crabbefhof langs één van de monumentale assen van de wijk. Samen met de twee andere kerken, de Stephanuskerk en de Opstandingskerk, is het een belangrijk herkenningspunt voor de wijk.

Interieur

De Verrezen Christuskerk heeft een bijzondere ruimtelijke beleving door het steile tentdak en de bijbehorende stalen constructie. De vorm van de ruimte geeft een geborgen gevoel. De natuurlijke materialen, zoals hout en natuursteen, geven een huiselijk karakter aan de ruimte. De ruimte wordt gekleurd door een groot glas-in-loodvenster. De banken staan in de lengterichting. Het interieur van de kerkzaal is vrijwel gaaf bewaard.

Naam	Verrezen Christuskerk
Adres	Nolensweg 8
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(RKK) Rooms-Katholieke Kerk
Oorspronkelijke denominatie	Rooms-Katholieke Kerk
Bouwjaar	1965
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	H.N.M. Nefkens
Monumentenstatus	geen

Dubbelsteynlaan West 70, Dordrecht

Doopsgezinde kerk

Algemeen

De Doopsgezinde kerk is in 1967 gebouwd naar ontwerp van architect Ton Alberts. De reacties destijds op de nieuwe Doopsgezinde kerk waren niet onverdeeld positief. Zo berichtte de krant 'de Dordtenaar' bij de oplevering van de kerk over 'een bunkerachtig geheel waarop men vergeefs een toren zal zoeken.'

Het gebouw kenmerkt zich door een organische vormgeving die is geïnspireerd door de antroposofie, net als andere ontwerpen van Ton Alberts. Alberts richtte in de jaren 70 van de vorige eeuw een bureau op met Max van Huut. Dit bureau kreeg landelijke bekendheid door onder andere het hoofdkantoor van de Gasunie in Groningen.

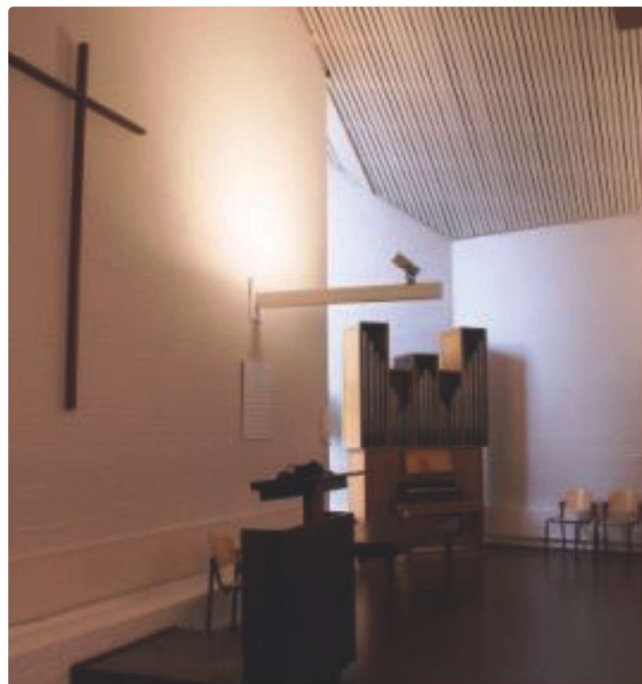
De kerk heeft geen monumentale status en is nog steeds in gebruik bij de Doopgezinde Gemeente. Ook andere kerkelijke groeperingen maken gebruik van het gebouw.

Gebouw en omgeving

De Doopsgezinde kerk is een klein, laag, naar binnen gericht gebouw zonder toren. De kerk heeft, vanwege de ligging aan een drukke weg, maar ook als vooropgezet doel, een gesloten exterieur. Het gebouw heeft de vorm van een hoefijzer met de entree aan een intiem omsloten binnenplein.

'Een bunkerachtig geheel waarop men vergeefs een toren zal zoeken.'

Het gebouw heeft een stedenbouwkundige rol in de groenstrook langs de hoofdweg van de wijk Crabbehof, een wederopbouwwijk, gebouwd in de jaren 60 van de vorige eeuw. In de centrale groenstrook van de wijk bevinden zich bijzondere functies met een publiek karakter, zoals deze kerk, scholen en een manege.

Interieur

De kerkzaal is een intieme, in zichzelf gekeerde ruimte. Dit komt onder andere door de beperkte afmetingen en omdat het daglicht alleen indirect binnen komt. Zo is er geen contact met de buitenwereld. De inrichting is sober gehouden.

De stoelen staan rondom de lezenaar opgesteld. Het betreft een kleine kerk met 100 zitplaatsen.

Naam	Doopsgezinde Kerk
Adres	S.M. Hugo van Gijnweg 12
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(ADS) Algemene Doopsgezinde Sociëteit
Oorspronkelijke denominatie	Algemene Doopsgezinde Sociëteit
Bouwjaar	1967
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	Ton Alberts
Monumentenstatus	geen

Van der Steenhovenplein 2, Dordrecht

Al-Fath Moskee

Algemeen

In 2016 is deze moskee opgeleverd naar ontwerp van architect Gerard Rijnsdorp. De Al-Fath moskee is de eerste nieuw gebouwde moskee van Dordrecht. Het is een modern gebouw waarvan het strakke lijnenspel gematerialiseerd is in een patroon van gele en blauwe stenen. Het gebouw is duidelijk herkenbaar als moskee, maar tegelijkertijd heeft het ook West-Europese kenmerken.

Het bouwproces heeft lang geduurd. In 2001 werd het besluit tot nieuwbouw genomen en in 2009 ging de eerste paal de grond in. Deze moskee is meer dan een gebedshuis. Ze is ook bedoeld voor maatschappelijke, educatieve en sportactiviteiten. Hiervoor heeft het gebouw, behalve de gebedsruimten voor mannen en vrouwen, ook multifunctionele zalen.

De moskee heeft geen monumentenstatus en is in gebruik bij Islamitisch Vereniging Al-Fath.

'De Al-Fath moskee is de eerste nieuw gebouwde moskee van Dordrecht.'

Gebouw en omgeving

De moskee bestaat in hoofdlijnen uit twee rechthoekige volumes: een laag volume evenwijdig aan de straat voor het zalencentrum en een hoger, gedraaid volume voor de gebedsruimte. Op de gebedsruimte staat een koepel. Ook een minaret is onderdeel van de compositie. Het geheel is uitgevoerd in een patroon van gele en blauwe stenen.

De moskee is gebouwd in een herontwikkelingsgebied, waar onder andere het voormalige Refaja ziekenhuis onderdeel van uitmaakte. De moskee staat in de bocht van de Laan van Londen. Met haar minaret, koepel en opvallende kleuren is het gebouw zeer beeldbepalend en aanwezig in de directe omgeving. Toch is de stedenbouwkundige rol beperkt, door de ligging in de enigszins structuurloze periferie van de stad.

Interieur

De gebedsruimte is een lichte ruimte door de lichte materialen en afwerking. De inrichting kenmerkt zich door een relatief moderne vormtaal. Zo bestaat het hoogpolige tapijt slechts uit twee kleuren banen, in plaats van een meer gebruikelijk druk motief. In de gebedsruimte bevindt zich een galerij voor de vrouwen. Driehoeken zijn een terugkerend motief in het interieur, onder andere te vinden in de kleine vensters van de koepel.

Naam	Al- Fath Moskee
Adres	Van der Steenhovenplein 2
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(MM) Moslims Marokkaans
Oorspronkelijke denominatie	Moslims Marokkaans
Bouwjaar	2017
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	G. Rijnsdorp
Monumentenstatus	geen

Neptunuslaan 28, Dordrecht

Gereformeerde Gemeente in Nederland

Algemeen

De kerk van de Gereformeerde Gemeente in Nederland is in 1971 gebouwd. Het is een bescheiden kerkgebouw met een introvert karakter. De architect is Leo Oskam, die meerdere kerken in Dordrecht heeft ontworpen.

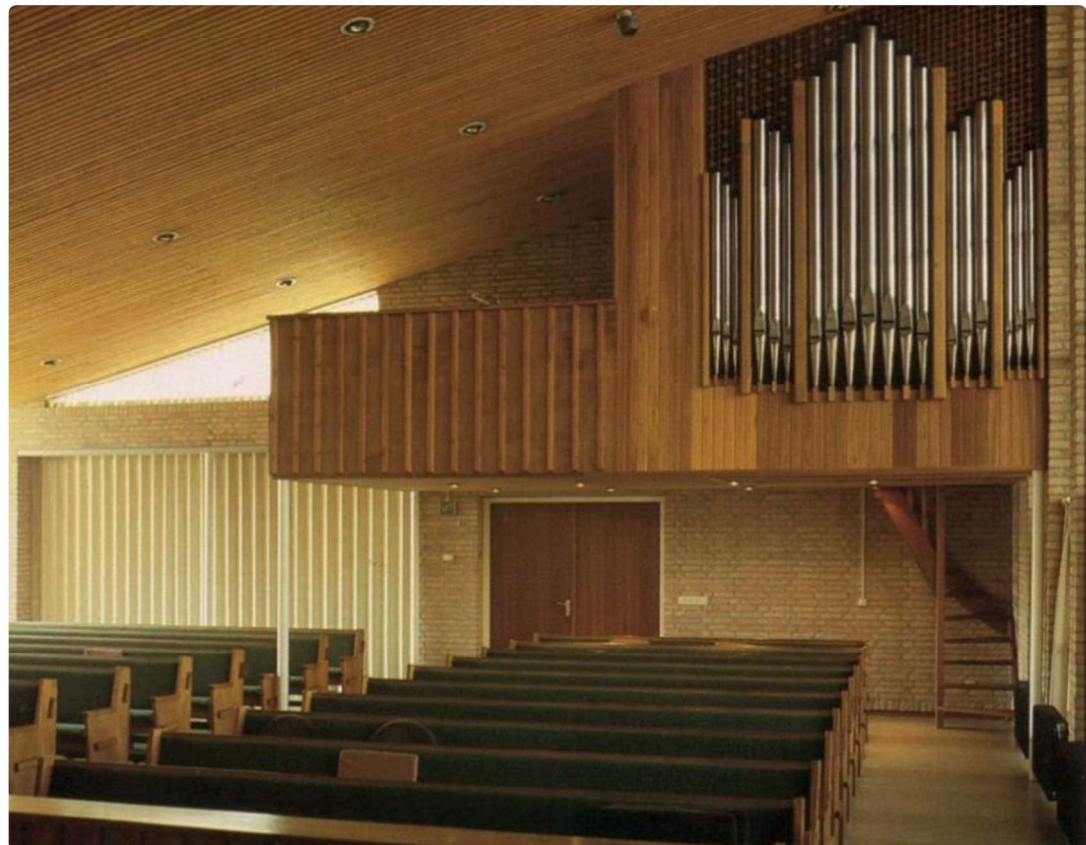
De gemeente, met een bevindelijk-gereformeerd karakter is in 1953 ontstaan na een scheuring in de Gereformeerde Gemeenten.

Gebouw en omgeving

De kerk bestaat uit een kerkzaal met een v-vormig dak en een lager zalendeel met plat dak. De kerk heeft door de fraaie, groene ligging een belangrijke stedenbouwkundige rol in de wijk Sterrenburg. Het gebouw wordt namelijk omgeven door groen en een fraaie waterpartij. Wel ligt het erg verscholen in het groen en is daardoor vanaf de straat beperkt zichtbaar.

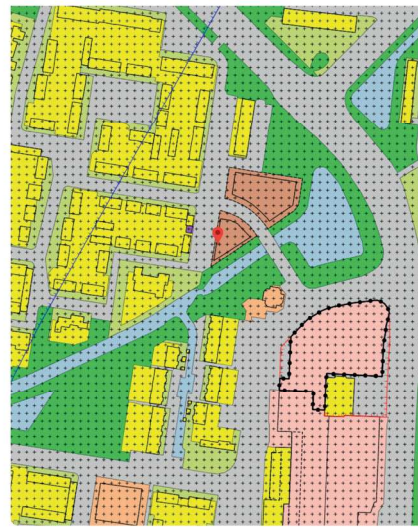
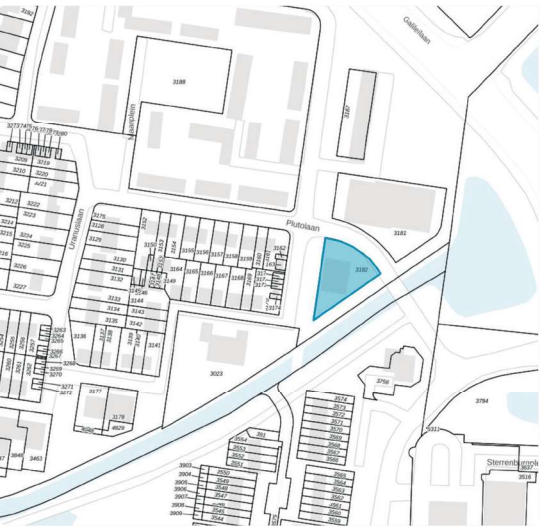
'De kerk van de Gereformeerde Gemeente in Nederland is een bescheiden kerkgebouw met een introvert karakter.'

Interieur

De kerk heeft een traditioneel ingerichte kerkzaal met houten banken en een houten dakbeschot. Achterin bevindt zich het orgel. De banken zijn in de lengterichting georiënteerd richting de preekstoel. Aan weerszijden van de preekstoel bevinden zich de kerkenraadsbanken.

Naam	Gereformeerde Gemeente in Nederland
Adres	Neptunuslaan 28
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(GGiN) Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Oorspronkelijke denominatie	Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Bouwjaar	1971
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	L. Oskam
Monumentenstatus	geen

Slangenburg 3, Dordrecht

Ontmoetingskerk

Algemeen

De Ontmoetingskerk is in 1979 gebouwd als gereformeerde kerk in de wijk Sterrenburg. De kerk is ontworpen door architect Jan Plas.

De Ontmoetingskerk is vormgegeven als een paar rijtjeshuizen en sluit aan bij de architectuur van de wijk. Daarmee is het gebouw niet direct herkenbaar als kerk en gaat op in het straatbeeld. Hiermee toont deze kerk zich een kind van zijn tijd, een tijd waarin kerken geen prominent herkenningspunt zijn in de wijk. Het idee van 'kerk onder de mensen' en kerk als 'een of ander huis' was een breed gedeelde theologische en architectonische opvatting in de jaren 70 van de vorige eeuw en kreeg hier letterlijk vorm. De vormgeving van het gebouw is eenvoudig.

De materialisering en detaillering zijn, net als bij woningbouw in de jaren '70 en '80 sober en soms op het schrale af.

Sinds 2002 kerken Hervormden en Gereformeerden hier samen, inmiddels onder de vlag van de Protestantse Kerk in Nederland. De kerk heeft geen monumentstatus.

'De kerk is vormgegeven als rijtjeshuizen met puntdaken en gaat daarmee volledig op in het straatbeeld.'

Gebouw en omgeving

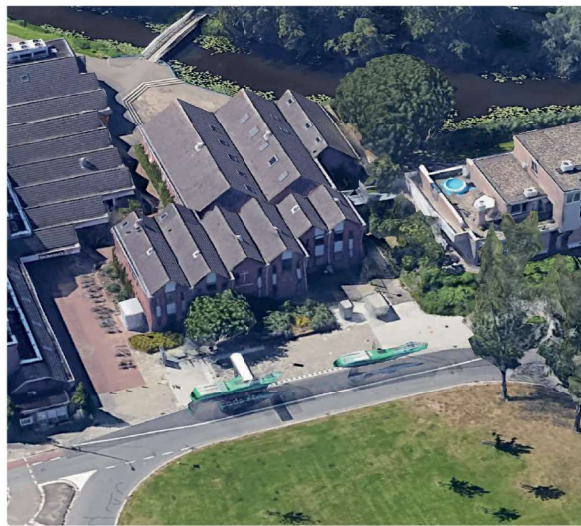
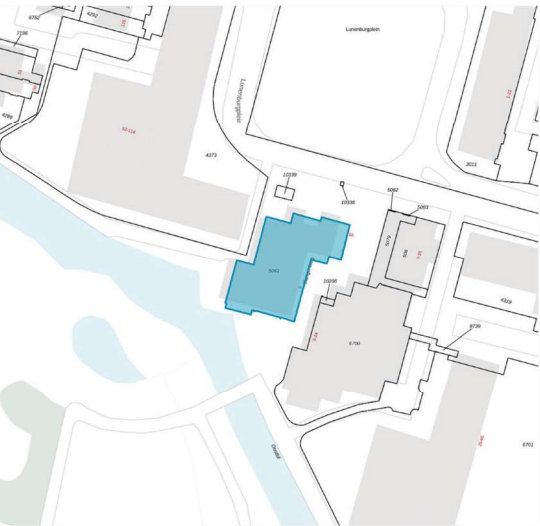
De Ontmoetingskerk bevindt zich in de wijk Sterrenburg aan het centrale Lunenburgplein, waar meerdere hoofdwegen van de wijk samenkomen. Door deze centrale ligging heeft de kerk een belangrijke stedenbouwkundige rol in Sterrenburg. Deze prominente situering van het gebouw lijkt in tegenspraak met de onopvallende vormgeving die zich voegt als woonhuizen in het straatbeeld. Het gebouw heeft aan het Lunenburgplein de vorm van zes rijtjeshuizen met puntdaken. De grote kerkzaal bevindt zich aan de achterzijde.

Interieur

Opvallend is dat van de kleinschaligheid van het exterieur aan het plein aan de binnenzijde niets is te merken. De kerkzaal oogt ruim door de hoge open kapconstructie en door de oriëntatie van de stoelen in de breedte, rondom het liturgisch centrum. De ruimte is sober vormgegeven en heeft beperkte daglichttoetreding.

De kerkzaal is recent gerenoveerd, waarbij een deel van de baksteen muren is gewit en er een nieuw verhoogd liturgisch centrum is geplaatst, waarvan alle elementen zijn gemaakt in kruisvorm.

Naam	Ontmoetingskerk
Adres	Slangenburg 3
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(PKN) Protestantse Kerk in Nederland
Oorspronkelijke denominatie	Gereformeerde Kerken in Nederland
Bouwjaar	1979
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	Jan Plas
Monumentenstatus	geen

Herschelstraat 27, Dordrecht

De Open Hof

Algemeen

Kerkgebouw Open Hof is gebouwd voor de Nederlands Gereformeerde Kerk. Deze gemeenschap is in Dordrecht in 1958 ontstaan na een landelijke scheuring binnen de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt. De Nederlands Gereformeerde Kerk heeft sinds 1986 een eigen gebouw, namelijk een voormalig schoolgebouw op deze plek. In 2006 is de school vervangen door een nieuw kerkgebouw. De architect ervan is onbekend. De Open Hof lijkt in vormgeving en materialisering meer op een school dan op een kerk. Alleen het kunstwerk van drie kruizen voor de kerk toont de religieuze functie. Het gebouw heeft geen monumentenstatus.

Gebouw en omgeving

Het kerkgebouw bestaat uit twee volumes met overstekende, platte daken met daartussen een entreehal. De kerkzaal heeft een iets hoger volume dan het bouwdeel met zalen. Het gebouw is wit, met blauwe kleuraccenten. Voor de kerk staat een kunstwerk van drie houten kruizen.

De kerk bevindt zich aan de Herschelstraat, één van de hoofdwegen van de wijk Sterrenburg. Deze stedenbouwkundige ligging is te danken aan het feit dat op deze plek een school heeft gestaan. In het naoorlogse plan van de wijk Sterrenburg hebben gemeenschapsfuncties als scholen en kerken een centrale plek in de wijk gekregen. Ondanks deze centrale ligging heeft de kerk een beperkte stedenbouwkundige rol door het eenvoudige uiterlijk zonder toren.

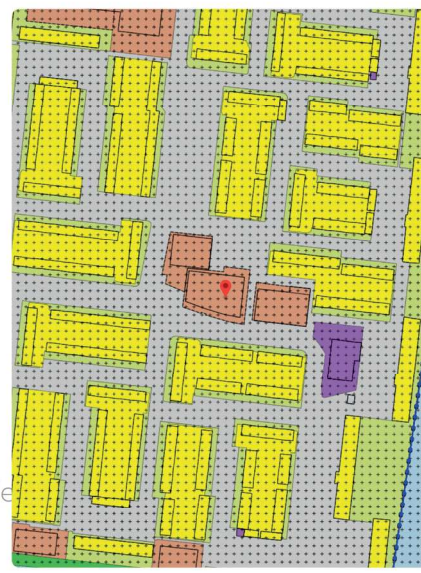
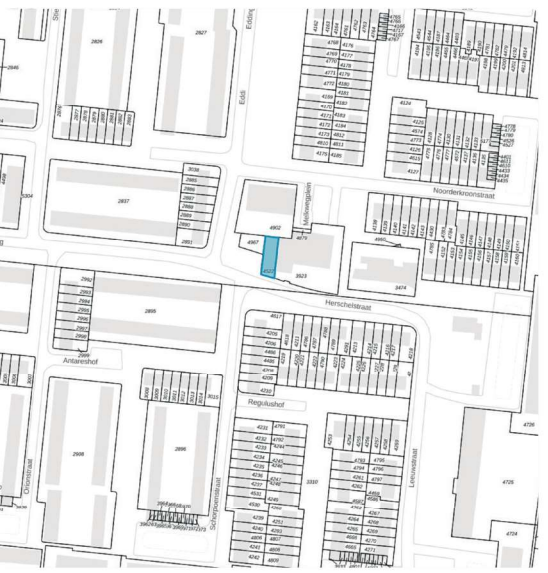
'De Open Hof lijkt in vormgeving en materialisering meer op een school dan op een kerk.'

Interieur

De kerkzaal van de de Nederlands Gereformeerde Kerk is eenvoudig vormgegeven. De ruimte is licht door de vele vensters en de witte muren. In de kerkzaal staan stoelen.

Naam	De Open Hof
Adres	Herschelstraat 27
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(NGK) Nederlands Gereformeerde Kerken
Oorspronkelijke denominatie	Nederlands Gereformeerde Kerken
Bouwjaar	2006
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	onbekend
Monumentenstatus	geen

Dubbelsteynlaan West 70, Dordrecht

De Wijnstok

Algemeen

De Wijnstok is in 1965 gebouwd voor de Nederlandse Hervormde Gemeente van Dubbeldam. Op de plek van de Wijnstok staat al eeuwenlang een kerk.

In de 17e eeuw bouwden de inwoners van het dorp Dubbeldam hier hun kerk. Dat kerkgebouw is in 1965 vervangen door het huidige gebouw.

De nieuwe kerk is ontworpen door Niels Luning Prak, destijds docent aan de Technische Hogeschool in Delft. Sinds 2001 kerken Hervormden en Gereformeerden hier samen, inmiddels als onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland.

In 2020 - 2021 is de kerk verbouwd en is het achthoekige bijgebouw gesloopt. De overige nevenruimten zijn vervangen door een nieuw bijgebouw met zalen en een hal naar ontwerp van Lugten Malschaert Architecten. Ook is het interieur van de kerkzaal aangepast. Zo is onder andere het metselwerk gewit.

De kerk heeft geen monumentstatus.

'Op de plek van de Wijnstok staat al eeuwenlang een kerk.'

Gebouw en omgeving

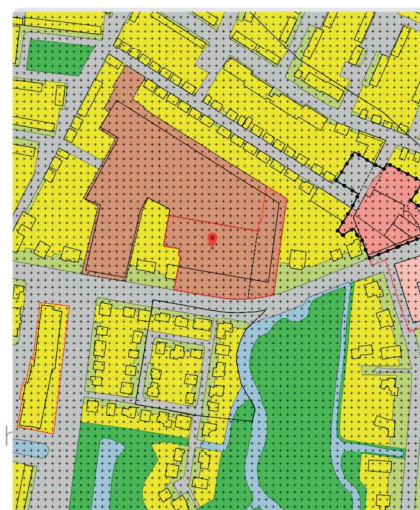
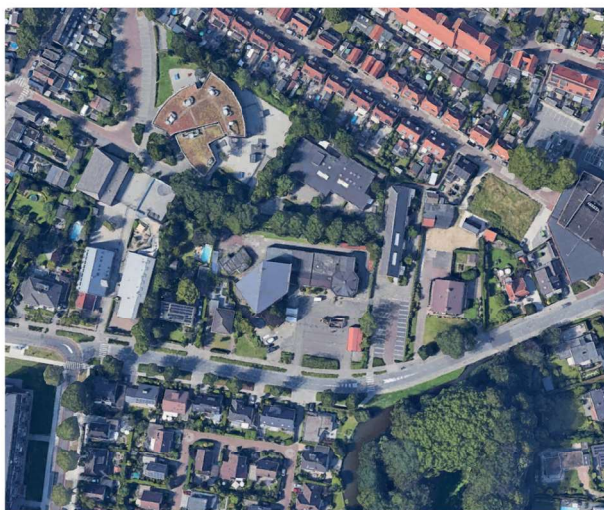
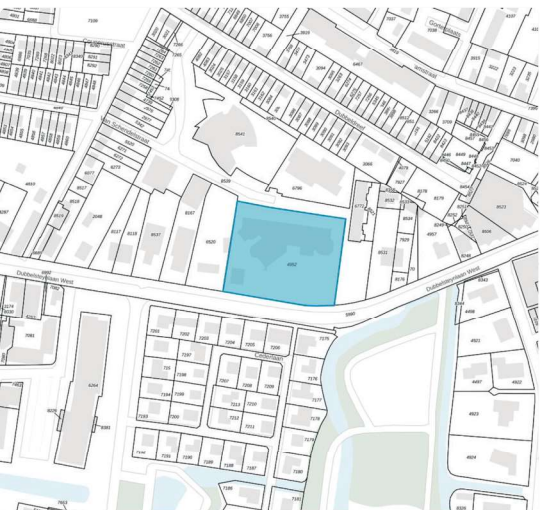
De Wijnstok is een vijfhoekig kerkgebouw met asymmetrische kap en een geïntegreerde toren aan de zuidzijde. De kerk staat overhoeks (schuin) aan een groot plein aan de Dubbelsteynlaan West, de hoofdweg van de wijk.

Dubbeldam is tot 1970 een zelfstandig dorp geweest. Het kerkgebouw heeft een centrale en beeldbepalende rol langs de hoofdweg van de wijk en aan het grote kerkplein.

Interieur

De kerkzaal heeft een lichte en moderne inrichting met een combinatie van oud en nieuw meubilair. De avondmaalstafel met katheders is in een hoek van de zaal gesitueerd met de stoelen daar omheen. In de ruimte is een cultuurhistorisch waardevolle preekstoel aanwezig. De muren zijn recent gewit.

Naam	De Wijnstok
Adres	Dubbelsteynlaan West 70
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(PKN) Protestantse Kerk in Nederland
Oorspronkelijke denominatie	Nederlandse Hervormde Kerk
Bouwjaar	1965
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	Niels Luning Prak
Monumentenstatus	geen

Van Eesterenplein 230, Dordrecht

Kandelaarkerk

Algemeen

De Kandelaarkerk is in 1996 gebouwd voor de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt. Het vorige, gelijknamige kerkgebouw (het huidige gebouw Eljakim) was te klein geworden. De kerk is een ontwerp van A. de Ruyter, die meerdere kerken voor dit kerkgenootschap heeft ontworpen.

Het gebouw is een typische jaren '90 kerk met een postmoderne architectuur. Kenmerkend zijn de sculpturale vormen, het uitgesproken kleurenpalet en de witte bakstenen. De kerk is nog steeds in gebruik bij de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt. De kerk heeft geen monumentenstatus.

Gebouw en omgeving

De Kandelaarkerk bestaat uit een halfronde kerkzaal met daaromheen twee halve cirkels met nevenruimten. De vensters en deuren zijn speels vormgegeven met verspringende rechthoeken en trapeziumvormen. De kerkzaal is voorzien van een wijnrood baken.

De Kandelaarkerk staat in de vinexwijk Stadspolders, een wijk met meer architectuur met ronde vormen. De kerk ligt in het hart van de wijk aan het Van Eesterenplein schuin tegenover winkelcentrum De Bieshof.

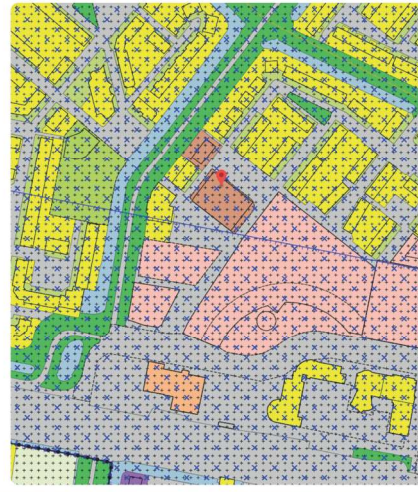
'Het gebouw is een typische jaren '90 kerk met een postmoderne architectuur.'

Interieur

In de kerkzaal en de nevenruimten is de architectuur van ronde, rechthoekige en trapeziumvormen doorgevoerd. Het orgel is hierin opgenomen in verspringende kaders. Het kleurenpalet van buiten, met wit, grijs, blauw en wijnrood, is naar binnen toe consequent doorgezet. Het liturgisch centrum wordt benadrukt met grijze horizontale banden, zowel aan de binnenzijde als aan de buitenzijde van het gebouw.

Naam	Kandelaarkerk
Adres	Van Eesterenplein 230
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(GKv) Gereformeerde Kerken vrijgemaakt
Oorspronkelijke denominatie	Gereformeerde Kerken vrijgemaakt
Bouwjaar	1996
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	A. de Ruiter
Monumentenstatus	geen

Dudokerf 30, Dordrecht

De Bron

Algemeen

Kerkelijk centrum de Bron is gebouwd als onderdeel van het wooncomplex Polderwiel. De kerk onderscheidt zich in vorm en kleur van de rest van het complex. Het witte kerkelijk centrum met ronde vormen is ontworpen door het Dordtse architectenbureau Venema. Het complex is gebouwd ter vervanging van de Bronkerk uit 1991, die al snel te klein was geworden en te weinig bijzalen had.

Het gebouw heeft geen monumentenstatus. De kerk is in gebruik bij de Protestantse Gemeente Dordrecht. Daarnaast kerkt ook de katholieke Titus Brandsmaparochie in dit gebouw.

Gebouw en omgeving

Het kerkelijk centrum onderscheidt zich door de witte kleur en ronde vorm van de rest van het wooncomplex. Het kruis op de gevel laat de kerkelijke functie zien. De suggestie wordt gewekt dat het wooncomplex over de kerk heen is gebouwd.

De kerk bevindt zich aan de Groene Zoom in het centrum van de vinewijk Stadspolder. De kerk heeft een stedenbouwkundige rol door de prominente ligging aan één van de hoofdwegen van de wijk, nabij het centrale winkelcentrum Bieshof.

Doordat de kerk aan deze zijde qua schaal en maat sterk ondergeschikt is aan het zorgcomplex, valt deze waarde hier in het niet. Aan de andere zijde toont het

'Kerkelijk centrum de Bron is onderdeel van het wooncomplex Polderwiel, maar onderscheidt zich in vorm en kleur.'

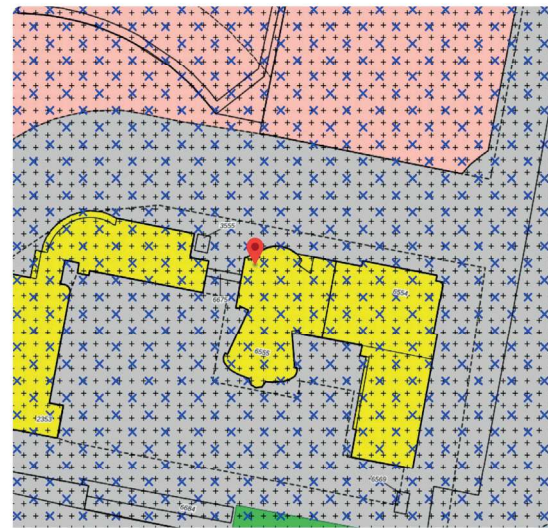
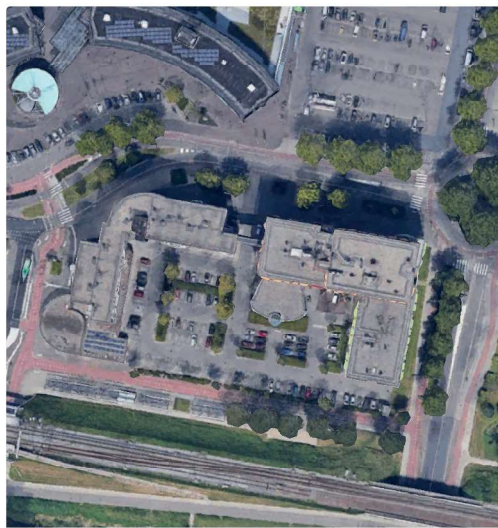
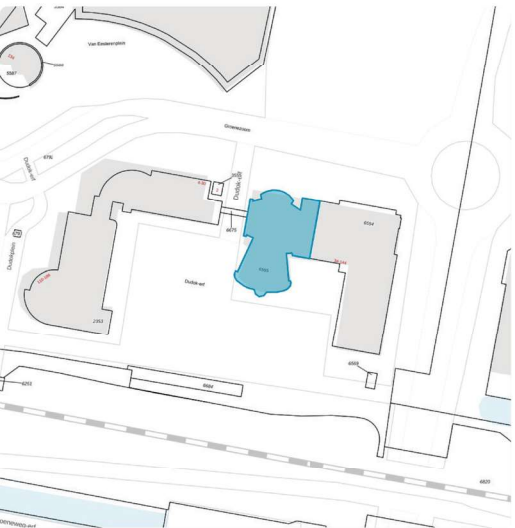

kerkgebouw zich, verrassend genoeg, in een veel grotere en opvallender schaal en meer als kerkgebouw.

Interieur

De kerkzaal heeft een opvallende houten draagconstructie. De architect symboliseerde de kerkzaal als een tent waar gelovigen samenkomen tijdens hun reis door de wereld. De twee schuine houten pijlers, aan weerszijden van het liturgisch centrum, staan voor de tentstokken. Centraal in de ruimte staat het verhoogde liturgisch centrum. Het centrum wordt indirect zacht verlicht door een glazen dak in de halfronde ruimte. In de kerkzaal staan de stoelen in een halve maan opgesteld.

Naam	De Bron
Adres	Dudokerf 30
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	(PKN) Protestantse Kerk in Nederland
Oorspronkelijke denominatie	Protestantse Kerk in Nederland
Bouwjaar	2005
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	Architectenbureau Venema bna
Monumentenstatus	geen

Lange Breestraat 24-26, Dordrecht

Patrimonium

Algemeen

Gebouw Patrimonium is in 1866 gebouwd als verenigingsgebouw voor onder andere de Christelijke Werklieden Vereniging. Het pand is gebouwd op de plek van de Doopsgezinde (schuil)kerk uit 1624. De dikke muren van deze kerkzaal zijn blijven staan en geïntegreerd in het nieuwe ontwerp. In de gemeentelijke monumentenbeschrijving wordt 1866 als bouwjaar aangehouden, alhoewel bouwdelen dus al uit 1624 stammen. Het gebouw is een tijdlang in gebruik als christelijk verenigingsgebouw. Daarna wordt het gebouw (weer) in gebruik genomen als kerk door de Vergadering van Gelovigen. Tegenwoordig is de evangelische Gemeente Immanuel in het pand gevestigd. Zo kan het dat tussen de dikke 17e eeuwse kerkmuren al eeuwenlang erediensden worden belegd.

De voorgevel heeft een eclectische bouwstijl met wit pleisterwerk en een onderverdeling in pilasters. Op de gevel is de naam Patrimonium te vinden, wat 'vaderlijk erfdeel' betekent. In 1938-1939 is het pand grondig verbouwd door architectenbureau Bakker en Herwijnen. Het perceel rechts, met een bakstenengevel, wordt aan het gebouw toegevoegd. Hier bevindt zich onder andere de entree. Beide bouwdelen zijn gemeentelijk monument en onderdeel van het beschermd stadsgezicht.

Gebouw en omgeving

Patrimonium is een rechthoekig gebouw met een schilddak. Het pand is onderdeel van de gevelreeks van de Lange Breestraat en springt in het oog door de witte gevel. De Lange Bree(d)straat is de breedste van de dwarsgangen die parallel lopen aan de Voorstraat(shaven) en wordt al in 1404 als Breedstrate genoemd.

'Patrimonium is gebouwd op de plek van de Doopsgezinde (schuil)kerk uit 1624.'

Interieur

De kerkzaal van Patrimonium is een hoge, rechthoekige ruimte met een balkon en een theaterpodium. Het interieur bevat geen oorspronkelijk inventaris meer en is meermaals aangepast. De laatste modernisering dateert uit 2020. Bij deze renovatie is de sfeer van de kerkruimte ingrijpend gewijzigd van een kneuterig, kleurige inrichting naar een strak zwart-wit interieur. Zo is het plafond gewit en zijn het podium, de nieuwe stoelen en de vloer zwart van kleur.

Naam	Patrimonium
Adres	Lange Breestraat 24-26
Huidige functie	Religieus
Huidige denominatie	Gemeente Immanuel
Oorspronkelijke denominatie	Doopsgezind*
Bouwjaar	1866 *resten uit 1624
Jaar buiten gebruik	n.v.t.
Architect	onbekend
Monumentenstatus	gemeentelijk monument

